

Århus Universitetshospital
Århus Sygehus
Center for Voldtægtsofre
Skadestuen, Nørrebrogade 44
Tlf: 45 8949 2717
www.voldtaegt.dk

Ledende psykolog
Anja Hareskov Jensen
Nørre Boulevard 1 B, 2. sal
DK-8000 Århus C
Tel. +45 8949 4764
Fax 8949 4836
E-post: anjah@as.aaa.dk

Til Folketingets Sundhedsudvalg og Retsudvalg

midt
regionmidtjylland

Dato 18.12.2008

Side 0/3

Vedr.: Gennemførelse af lovgivning vedrørende behandling og opfølgning af voldtægtsofre

Formålet med nærværende skrivelse er at opfordre Sundhedsudvalget og Retsudvalget til lovgivningsmæssigt, at sikre opfølgningen og behandlingen af ofre for voldtægt.

Der har adskillige gange igennem de seneste 20 år været udtrykt meget bred politisk enighed om, at ofre for både voldtægt og vold skulle sikres kvalificeret medicinsk og psykologisk behandling og opfølgning. Det har været et kardinalpunkt, at kvinder, der havde været udsat for voldtægt eller voldtægtsforsøg, kun skulle henvende sig et sted for, at der blev iværksat et samlet tværfagligt forløb fra den akutte behandling og sporsikring til den efterfølgende sociale opfølgning og psykologiske behandling.

Baggrund

I 1987 udsendte Justitsministeriet betænkning nr. 1102¹ vedrørende den forurettedes stilling i voldtægts- og voldssager. Betænkningen anbefalede oprettelsen af særlige modtage- og behandlingscentre for disse ofre således, at undersøgelsen, plejen og afhøringen blev tilpasset ofrenes situation. Det anbefalede tillige, at der blev givet tilbud om psykologbehandling. Betænkningens anbefalinger blev ikke fulgt, hvilket medførte, at Danmark på daværende tidspunkt var lagt bagud i forhold til andre nordiske lande vi typisk sammenligner os med.

¹ Betænkning om den forurettedes stilling i voldtægts- og voldssager: afgivet af et udvalg nedsat af justitsministeriet den 6. juni 1983. Kbh. : 1987. - 192 sider
(www.statensnet.dk/betaenkninger/vis.cgi?nummer=1102-1987)

I april 1998 fremsatte CD folketingsbeslutningsforslag B10² om etableringen af centre til behandling og forebyggelse af følger af seksuel og anden vold mod kvinder. Hensigten med forslaget var at give kvinder udsat for voldtægt eller vold tilbud om et samlet og kompetent undersøgelses- og behandlingsforløb både i den akutte og den opfølgende fase. Samtlige politikere udtrykte stor sympati for beslutningsforslaget. Tvivl om hvilken form for organisering, der ville være mest optimal, førte dog til, at man enedes om at afvente anbefalingerne fra et udvalg, der blev nedsat under sundhedsministeriet. Beslutningsforslaget blev således ikke ophøjet til lov.

Sundhedsstyrelsens vejledning om den fremtidige organisation af sundhedsvæsenets indsats for volds- og voldtægtsramte kvinder³ blev udgivet i 1999. Vejledningen henstiller i tråd med tidligere anbefalinger til, at der organiseres et samlet tværfagligt tilbud, der sikrer den akutte undersøgelse og behandling samt psykosocial opfølgende bistand. Som følge af vejledningen er der på nuværende tidspunkt oprettet 8 voldtægtscentre rundt omkring i landet.

Brug for lovgivning

Nærværende henstilling til at der lovgives på området er begrundet i flere forhold:

Aktuelt befinder vi os i en situation, hvor tilbuddet til kvinder og mænd, der har været udsat for voldtægt, er i fare for at blive markant forringet som følge af den pressede økonomiske situation i sygehusvæsenet. Senest blev psykologbistanden ved center for voldtægtsofre i Århus sat på sparelisten i forbindelse med Region Midtjyllands besparelser. Dette skete på trods af, at en gennemførelse af denne besparelse ville betyde, at Regionen ikke længere ville leve op til sundhedsstyrelsens vejledning. Centret i Århus blev igen taget af sparelisten, men det forekommer sandsynligt, at andre voldtægtscentre er i farezone i forbindelse med kommende spare-runder ved de sygehuse, de hver især er knyttet til.

Herudover skal det påpeges, at sundhedsstyrelsens vejledning ikke i lige stor udstrækning er fulgt i de forskellige regioner. Mest markant er dette tilfældet for Region Sjælland, hvor der endnu ikke er oprettet et voldtægtscenter. I forhold til de eksisterende voldtægtscentre er det varierende, i hvilket omfang de forskellige punkter i vejledningen er imødekommet, og om de overhovedet er en del af det givne centers tilbud. Der er således store geografiske forskelle i forhold til, hvilket tilbud de kvinder og mænd, der har været udsat for voldtægt, bliver mødt med.

² www.folketinget.dk/doc.aspx?/Samling/19972/beslutningsforslaeg_oversigtsformat/B10.htm

³ www.sst.dk/publ/Vejledninger/99/voldsramte/Clean.htm

Målet med nærværende skrivelse er at opfordre til, at der lovgives på området, således at de eksisterende voldtægtscentre bliver sikret i fremtiden og får de nødvendige økonomiske rammer for til fulde at kunne leve op til ønskerne, som de er fremsat i diverse betænkninger, beslutningsforslag og vejledninger. Det må på det kraftigste indskræpes, at såfremt dette ikke sker, er der en alarmerende risiko for, at undersøgelsen, opfølgningen og behandlingen af voldtægtsofre vil blive kraftigt forringet. Der har konsekvent været udtrykt bred politisk velvilje i forhold til at sikre disse ramte. Den aktuelle situation taget i betragtning er tiden kommet for, at denne politiske velvilje udmønter sig i en lovgivningsmæssig sikring af området.

midt
regionmidtjylland

Side 3/3

Med venlig hilsen

Anja Hareskov Jensen
Ledende psykolog
Center for Voldtægtsofre